

Házioltár

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	19823
Alkotó:	Walbaum, Matthias (1554 - 1632) / ötvös
Készítés ideje:	16. SZÁZAD VÉGE
Készítés helye:	Augsburg
Jelzés:	Jegye a hátoldalán, fent középen.
Anyag:	ébenfa; pergamen
Technika:	festett miniatűr képek; öntött és trébelt ezüstveretek
Méretek:	magasság: 46,3 cm szélesség: 22 cm

Négykaréjos talpán az evangélisták, noduszán a Pieta öntött ezüst domborműve. Hangsúlyos közép része: triptychon csukható szárnyakkal, predellával, változatos ornamentikával díszített, áttört oromzattal, ebben a feltámadt Krisztus öntött ezüst figurájával. Az oltárszárnyak külső oldalán Annuntiatio-csoportot képező egy-egy ezüstfigura – Mária, illetve Gábel arkangyal –, az utóbbi hiányzik.

Mesterjeggyel jelzett. A miniatűrképek - Pásztorok imádása, Királyok imádása, Körülméletés - az augsburgi Anton Mozart jelzett munkái, alig kivehetők. A talapzat aljára ragasztott pergamenen erősen lekopott, alig kiolvasható felirat: *MICHAEL EHAM VIENENSIS AUSTRIAC[US]... AVLICVS CONSILIARI[US] CAESARIS RVDOLDPHI II. PER XX. AN[N]JOS DEDICAVIT HOC PIVM... MONASTERIO AD S. MARIAM DE ANGELIS VIENAE AVSTRIAE DE PERPETVA MEMORIAM AN[N]JO...*, amely arról tudósít, hogy a házioltárt egykori tulajdonosa, Micahel Eham (+1608) - aki 1585 óta II. Rudolf császár tanácsosa volt - 1605-ben (amikor 20 éve viselte e tisztséget) a Szűz Mária, az angyalok királynéja (Hl. Maria von den Engeln) titulusú bécsi kapucinus templom kolostorának adományozta.

Matthias Walbaum műhelyének számos analóg műve ismert különböző európai és amerikai egyházi-, illetve közgyűjteményekben, így például a New York-i Metropolitan Museumban (ld. [itt](#) ld. még: Regina Löwe: *Die Augsburger Goldschmiedewerkstatt des Matthias Walbaum*. München, 1975.40-42. p., 18-26. kép.)

Egy Walbaum műhelye által készített házioltárt a pannonhalmi bencés apátság gyűjteménye őriz (ld. [itt](#)).

Irodalom

- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 318. (Szilágyi András)
- Szerk.: Voit Pál: *Ötvösművészet. Régiségek könyve*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - 28. kép (Weiner Piroska)
- Löwe Regina: *Die Augsburger Goldschmiedewerkstatt des Matthias Walbaum*. Deutscher Kunstverlag, München, 1975. - 18-26 kép
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 145.
- Pulszky Károly, Radisics Jenő: *Az ötvösség remekei a Magyar Történelmi Ötvösműkiállításon*. Franklin Társulat, Budapest, 1885. - és kép
- Szerk.: Pulszky Károly, Radisics Jenő: *A magyar történelmi ötvösmű-kiállítás lajstroma*. Franklin Társulat, Budapest, 1884. - II. terem, 11. szekrény, Nr. 14.

